

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/292/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111244456
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1111244456.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu JUDr. Ayše Pružinec Erenovej a JUDr. Zuzany Mališovej, v právnej veci žalobkyne: H. X., B.. XX. X. XXXX, X. Š. L.W. X, O., štátny občan SR, zastúpenej: Advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners s. r. o., so sídlom Radlinského 2, Bratislava, IČO: 35 955 341, proti žalovanej: Slovenská republika zastúpená Národnou bankou Slovenska, so sídlom Imricha Karvaša 1, Bratislava, o zaplatenie 3.604,53 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22. 9. 2014, č. k. 11C/190/2011 - 231 a uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22. 12. 2014, č. k. 11C/190/2011 - 250, jednohlasne (pomerom hlasov 3 : 0) takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22.9.2014, č. k. 11C/190/2011 - 231 sa potvrdzuje.

Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22.12.2014, č. k. 11C/190/2011 - 250 sa potvrdzuje.

Žalovanej sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 3.604,53 eura s príslušenstvom predstavujúcu náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom žalovanej pri vykonávaní bankového dohľadu nad činnosťou **PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKEJ INVESTÍCIE** (ďalej len "PDSI") a obchodníka s cennými papiermi (ďalej len "obchodník s CP"). Súd prvého stupňa v rozhodnutí nepriznal žalovanej náhradu trov konania.

Rozhodnutie právne odôvodnil § 3 ods.1 písm. d/, 2, § 9 ods.1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z., § 126 ods.1, 2, 5, § 127, § 135 ods.1, 2, 7 zákona č. 566/2001 Z. z. v znení účinnom do 21. 7. 2013, § 45 ods.1, 2 zákona č. 747/2004 Z. z. keď po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že v danej veci neboli splnené zákonné podmienky vyplývajúce z § 3 ods. 1 písm. d/ a § 9 zák. č. 514/2003 Z. z. pre vyvodenie zodpovednosti voči štátu. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že družstvo, ktorého členkou bola aj žalobkyňa, až do roku 2010 deklarovalo, že jeho hospodárske výsledky sú úmerné ročným predpokladom hospodárenia a členské vklady sa zhodnocujú. V žiadnej zo správ družstva sa nenachádzali informácie o jeho nepriaznivej hospodárskej situácii. Družstvo v rokoch 2007 a 2010 informovalo NBS, že obchodník s cennými papiermi neplní svoje povinnosti a žiadalo o vykonanie dohľadu na mieste. NBS v apríli 2007 začala u obchodníka s cennými papiermi vykonávať dohľad na mieste, s predstaviteľmi družstva prerokovala nezrovnalosti zistené pri dohľade. NBS nebola v konaní nečinná, práve naopak v roku 2007 vykonala dohľad na mieste, počas ktorého zistila u obchodníka s cennými papiermi nedostatky, ktoré viedli k uloženiu pokuty v sume 500.000,- Sk, t. j. 16.596,96 eura (rozhodnutím č. OPK-9750/3/2007 z 8. 1. 2008,

ktoré bolo zrušené rozhodnutím druhostupňového správneho orgánu - Bankovej rady NBS - č. GUV 841/2008 zo dňa 7. 5. 2008), k uloženiu pokuty v sume 300.000,- Sk, t.j. 9.958,18 eura (rozhodnutím č. OPK-9750-5/2007 z 20. 8. 2008, ktoré je právoplatné a vykonateľné, pretože obchodník s cennými papiermi sa vzdal práva podať rozklad), ďalej predbežným opatrením č. ODT-8305/2010 z 12. 7. 2010 nariadila obchodníkovi s cennými papiermi zdržať sa nakladanie s majetkom mu zvereným bez jej predchádzajúceho súhlasu, dňa 27. 7. 2010 políciou oznámila skutočnosť, že mohlo dôjsť k spáchaniu trestného činu predstaviteľmi družstva (na základe ktorého bolo začaté trestné stíhanie uznesením č. PPZ-153/BPK-B-2010 zo 16. 11. 2010), zastavila konanie o schválenie dodatku k prospektu investície, o ktoré požiadalo družstvo (rozhodnutím č. OPK-5664/1-5/2010 u 26. 8. 2010), odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb rozhodnutím č. ODT-8305-5/2010 zo dňa 21. 12. 2010, ktoré bolo potvrdené druhostupňovým rozhodnutím č. GUV-274/11 zo dňa 1. 3. 2011 a napokon rozhodnutím č. ODT-10890-4/2010 z 30. 5. 2011 zakázala družstvu predaj majetkových hodnôt.

Z takto zistených okolností vyvodil súd prvého stupňa záver, že žalovaná nezanedbala svoje povinnosti a dohľad nad dohliadanými subjektmi (družstvom a obchodníkom s cennými papiermi) vykonávala v zákonom rozsahu ako dohľad nad plnením povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a v súlade s ustanoveniami § 125 až § 128 zákona č. 566/2001 Z. z. v znení účinnom v čase vykonávania dohľadu. NBS v rámci dohľadu kontrolovala zverejnenie schváleného prospektu investície pred začatím verejnej ponuky (§ 126 ods. 2, § 127 zákona č. 566/2001 Z. z.), aktuálnosť prospektu investície počas trvania verejnej ponuky, plnenie informačných povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky a splnenie povinnosti predložiť pred zverejnením NBS na posúdenie oznámenie o verejnej ponuke majetkových hodnôt ako aj dodržiavanie ustanovenia § 126 ods. 5 zákona č. 566/2001 Z. z. Až s účinnosťou od 1. 6. 2010 je NBS oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt dodržiava schválený prospekt investície, dovedy preto nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, pretože by to bolo nezákonným prekročením jej kompetencií. NBS preto v čase výkonu dohľadu v roku 2007 a do 31. 5. 2010 nemohla prekročiť rozsah svojich právomocí, zverených jej zákonom č. 566/2001 Z. z. a č. 747/2004 Z. z., pretože by konala v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Na základe uvedeného dospel k záveru o nepreukázaní nesprávneho úradného postupu zo strany žalovanej, ktorá ak postupovala od miernejšej sankcie (pokuta) k prísnejšej sankcii (odobratie povolenia na poskytovanie investičných služieb), postupovala v súlade s právomocou, ktorú jej zákon zveril.

Súd prvého stupňa nemohol nechať bez povšimnutia, že družstvo už na začiatku svojej existencie zavádzalo svojich členov a poskytovalo im nepravdivé informácie, že Úrad pre finančný trh hodnotil každé družstvo od jeho vzniku za dva roky činnosti, jeho zakladajúcich podielnikov, orgány, hospodárske výsledky, investičnú stratégiu, systém fungovania i plán rozvoja; od februára 2002 sú družstvá pod dozorom Úradu pre finančný trh, ktorý ich veľmi pozorne sleduje a posudzuje každý prejav navonok. Úrad pre finančný trh družstvo dňa 13. 5. 2003 vyzval, aby také informácie nepoužíval a nešíril, a to ani vo vzťahu k členom družstva, pretože nie sú v súlade so zákonom - úrad nebol povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v prospekte s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a oprávnenosti osôb podpisujúcich prospekt. Schválením prospektov úrad neodobril projekt družstiev.

Škoda, ktorá žalobkyni vznikla v podobe nevyplateného členského podielu a vyrovnacieho podielu, je tak škodou, ktorú nespôsobil žalovaná. Žalobkyňa ako členka družstva musela vedieť, že s jej investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov; bola povinná podieľať sa nielen na ziskoch, ale aj na stratách družstva (§ 82 ObZ). Jej tvrdenia o spoliehaní sa na to, že družstvo a obchodník s cennými papiermi sú pod dohľadom NBS, nie sú právne relevantné a v rozpore s citovanými právnymi predpismi (aj s ohľadom na oznámenie Úradu pre finančný trh zo dňa 13. 5. 2003 citované vyššie).

Z vykonaného dokazovania podľa názoru súdu prvého stupňa jednoznačne vyplynulo, že obchodník s cennými papiermi porušil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy pri zhodnocovaní finančných prostriedkov, ktoré malo družstvo vo svojom portfóliu, avšak družstvo sa mohlo snažiť ochrániť vklady svojich členov podaním žaloby proti obchodníkovi s cennými papiermi. Družstvo je podnikateľským subjektom zriadeným za účelom vykonávania podnikateľskej činnosti v oblasti a v rozsahu predmetu podnikania, najmä na poskytovanie služieb členom družstva a za účelom zhromažďovania peňažných

prostriedkov od svojich členov predovšetkým formou členských vkladov a vykonávania činnosti na uspokojenie potrieb svojich členov spočívajúce v efektívnom zhodnotení vložených finančných prostriedkov na peňažnom a kapitálovom trhu prostredníctvom tretích osôb (čl. 2 stanov družstva). Prípadnú stratu v hospodárení družstva a zodpovednosť za ňu nemožno bez ďalšieho prenášať na iný subjekt (napríklad štát). Škoda, ktorá žalobkyni vznikla, z dôvodu nevyplatenia jej členského vkladu a vyrovnacieho podielu, je výsledkom hospodárskej činnosti družstva, za ktorú nesie zodpovednosť výlučne družstvo, resp. jeho predstavenstvo a kontrolná komisia. Mal za to, že družstvo sa môže domáhať náhrady škody voči členom predstavenstva, ktorí zanedbali svoje povinnosti a nekonali s odbornou starostlivosťou, podľa § 243a ods. 2 ObZ. Priama príčinná súvislosť medzi škodou, ktorá žalobkyni vznikla, vyplýva v tomto prípade z nebanlivostného konania družstva a obchodníka s cennými papiermi, teda iného subjektu ako je žalovaná.

Podľa názoru súdu prvého stupňa, družstvo malo vedomosť o nevhodnom konaní obchodníka s cennými papiermi, pretože N. Z. Y. bol v tom istom čase členom predstavenstva družstva (23. 3. 2000 do 5. 12. 2000), podpredsedom predstavenstva družstva (6. 12. 2000 - 15. 1. 2001) a predsedom predstavenstva družstva (16. 1. 2001 do 9. 4. 2008), a zároveň predsedom predstavenstva obchodníka s cennými papiermi (9. 1. 2002 - 27. 11. 2003) a členom dozornej rady (28. 11. 2003 - 13. 5. 2008). N. Z. B. Y. preto musel mať vzhľadom na svoje funkcie v štatutárnych a kontrolných orgánoch oboch obchodných spoločností vedomosť o ich činnosti, ziskoch a stratách, a bol o nich povinný informovať družstvo z titulu funkcie predsedu predstavenstva družstva v súlade so zásadou konania s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami družstva a všetkých jej členov (§ 243a ods. 1 ObZ). Ak tak neurobil a družstvo neinformoval, nesie zodpovednosť za následky svojho konania.

Konštatoval, že medzi konaním žalovanej a škodou, ktorá žalobkyni vznikla, preto nemôže existovať ani priama príčinná súvislosť.

Pokiaľ ide o listinné dôkazy týkajúce sa vzťahu medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi doložené žalobkyňou, súd prvého stupňa sa s nimi oboznámil, avšak bližšie ich nevyhodnocoval z dôvodu, že predmetom konania nebol nesprávny úradný postup žalovanej pri výkone dohľadu nad obchodníkom s cennými papiermi. Súd prvého stupňa zamietol návrhy žalobkyne na vykonanie dokazovania zabezpečením účtovníctva Družstva od roku 2002 do roku 2010 a výsluchom svedkov G. L. K., N. T. Š., N. Y. W. a N. U. K. považujúc vykonanie týchto dôkazov za nadbytočné - predloženie účtovníctva Družstva a svedecké výpovede neboli potrebné na preukázanie tvrdení žalobkyne, pričom tvrdení nesprávny úradný postup je upravený príslušnými právnymi predpismi.

Proti rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p.), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.).

Vo vzťahu k zamietajúcemu výroku rozhodnutia súdu prvého stupňa žalobkyňa poukázala na to, že súd prvého stupňa nezohľadnil, že Národná banka Slovenska nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty, keď základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nim bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t. j., že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný. Uviedla, že sa spoliehala, že nedôjde ku škode na jeho úkor, pretože vychádzala z garancie Národnej banky Slovenska ako orgánu dohľadu a nemohla predpokladať, že dohľad nad Prospektom investície je podľa Národnej banky Slovenska len formálny, resp., že takýto je jeho obsah podľa výkladu žalovanej, pretože zákon o dohľade takýmto spôsobom obsah dohľadu nad Prospektom investícií nedefinoval. Postup Národnej banky Slovenska bol preto svojvoľný v neprospech každého, ktorý sa na žalovanú z hľadiska stability a ochrany investície spoľahol. Argument žalovanej, že upozornila Družstvo, že vykonáva dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa ust. § 135 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z. z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva posúdil ako úplne irelevantný, nakoľko nemohol mať o takto zúženom dohľade orgánu vedomosť. Nesúhlasila so záverom súdu prvého stupňa o tom,

že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou a porušením zákonných povinností Národnou bankou Slovenska, spočívajúcou v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zák. č. 566/2001 Z. z.. Za obzvlášť nepochopiteľný žalobkyňa považovala záver súdu prvého stupňa, že sa mala viac starať o svoje záležitosti v rámci zásady "právo patrí bdelym", nakoľko ku škode došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti banky vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu a nie v dôsledku toho, že nebola "bdelá" s tým, že jej nepatrili ani zákonom stanovené právomoci dohľadu nad činnosťou Družstva, ani obchodníka s cennými papiermi, ktorými by mohla zabezpečiť dodržiavanie zákona o cenných papieroch, resp. sankciami, k dodržiavaniu zákona porušujúci subjekt donútiť. Uviedla, že povinnosťou Národnej banky Slovenska podľa § 137 ods. 2 Zákona o cenných papieroch je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov a ich činností. Podľa § 135 ods. 1 Zákona o cenných papieroch (platného v tomto znení od 1. mája 2007) Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany Národnej banky Slovenska napriek tomu, že žalovaná v priebehu celého konania tvrdila opak - preto mala Národná banka Slovenska zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných Národnou bankou Slovenska Družstvu (Prospekt investícií, vydaný vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne kontrolovaný Národnou bankou Slovenska) a obchodníkovi s cennými papiermi. Povinný zákonný dohľad zo strany Národnej banky Slovenska je dokonca koncipovaný tak široko, že má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých vyplývajúcich z povolení na činnosť, vrátane rizík, ktorým sú vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj Družstvo činnosťou obchodníka, ako i vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov, teda aj žalobkyne. Poukázala na skutočnosť, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C/206/2011 bolo výpoveďou svedka N.. Z. Y., S.. preukázané, že Národná banka Slovenska už v roku 2007 pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia má nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING, a. s., ktorý v tom čase akcionársky vlastnil obchodníka s cennými papiermi, t.j. že Družstvo malo všetky peňažné prostriedky získané od žalobcov investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom a Družstvom. Národná banka Slovenska sa po zistení o rizikovosti portfólia Družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo po vytknutí zo strany banky rozložené namiesto jednej do troch zmeniek, a to zmeniek vystavených spoločnosťou CI HOLDING a. s., CI Reality, s. r. o. a GLOBAL production s. r. o., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING, a. s. a vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše či už členom predstavenstva alebo konateľom N.. I. Č., vtedajší predseda predstavenstva obchodníka. Odvolateľ poukázal ďalej na to, že Národná banka Slovenska naďalej akceptovala stav, že celé portfólio Družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING a. s. a obchodníkom a napriek tomu, že vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči obchodníkovi (v ktorom konštatovala, že obchodník s cennými papiermi vo svojej činnosti, pre svojich klientov a v rámci nich aj výslovne pre Družstvo porušil zákon o cenných papieroch vo viacerých podstatných ohľadoch) ani po vydaní tohto rozhodnutia okrem udelenej pokuty vo výške 10.000 eur nevyužila svoje kompetencie v zmysle zákona o cenných papieroch a neprijala žiadne následné kontrolné alebo významnejšie opatrenia (predbežne alebo celkom zakázať činnosť obchodníkovi alebo družstvu, resp. zrušiť povolenie na činnosť obchodníkovi alebo udeliť sankcie priamo členom predstavenstva alebo obchodníka). Následné podcenenie situácie a umožnenie ďalšej činnosti Družstva aj obchodníka s cennými papiermi vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti ním vložených prostriedkov do Družstva, pričom banka svojou nečinnosťou a ľahostajným prístupom k svojim kompetenciám zapríčinila aj to, že už nemohla rozpoznať riziko svojej investície, resp., že túto investíciu jej banka svojim zanedbateľným dohľadom ani v minimálnej možnej miere neochránila. Poukázala ďalej na skutočnosť, že Národná banka Slovenska tým, že dňa 4. marca 2011 obchodníkovi s cennými papiermi odňala licenciu na činnosť a Družstvu zakázala činnosť v roku 2011, potvrdila dlhodobé porušovanie zákona o cenných papieroch; z uvedeného vyplýva tolerovanie porušovania právnych predpisov minimálne od roku 2008 do roku 2011 Národnou bankou Slovenska.

Žalobkyňa ďalej uviedla, že Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 30. mája 2011 č. ODT-10890-4/2010 (právoplatným dňa 18. júla 2011) zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investícií s tým, že Národná banka Slovenska ustálila trvanie neaktuálnosti Prospektu až od mája 2010 účelovo, nakoľko údaje zahrnuté do Prospektu boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, spätne k 31. decembru 2006, kedy došlo v sídle Národnej banky Slovenska dňa 27. augusta 2007 k stretnutiu s poverenými členmi

predstavenstva Družstva za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v jeho činnosti. Údaje o subjektoch, s ktorými je Družstvo majetkovo prepojené boli neaktuálne minimálne od 1. októbra 2009 a údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt a základné strategické zámery podnikateľskej činnosti Družstva boli neaktuálne už k 31. decembru 2006. Z uvedeného vyplýva, že Družstvo svojim konaním porušovalo § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b/, c/ a h/ a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od 31. decembra 2006, avšak Národná banka Slovenska voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011 (zákazom činnosti). Žalobkyňa konštatovala, že žiadna platná právna norma neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania žaloby, a to ani vtedy, ak doposiaľ nemala možnosť vymôcť plnenie od subjektu, ktorý jediný je (podľa názoru žalovanej ako aj prvostupňového súdu) jej dané plnenie povinný vrátiť. Zákon č. 514/2003 Z. z. neustanovuje, nevyžaduje a dokonca ani nepripúšťa žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, ale naopak, pripúšťa regresnú náhradu. Ak škoda predstavuje majetkovú ujmu v podobe skrátenia majetkového stavu poškodeného, nedá sa vznik škody bez ďalšieho spojiť s formálnym ukončením konkurzného konania.

V odvolaní žalobkyňa napokon poukázala na závery uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. januára 2012, sp. zn. 6 MCdo 11/2010 a na to, že zo zápisníc o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že listinné dôkazy vyžiadané prvostupňovým súdom, resp. predložené účastníkmi konania neboli riadne vykonané spôsobom podľa § 129 ods. 1 O. s. p..

Žalovaná vo vyjadrení sa k odvolaniu žalobkyne navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne a právne správny potvrdiť. Uviedla, že súd prvého stupňa pri konaní v prejednávanej veci postupoval maximálne zodpovedne, vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového stavu, riadne zabezpečil listiny aj z iných súdnych konaní a v konečnom dôsledku mal v spise k dispozícii všetky pre vec podstatné a rozhodujúce písomné listinné dôkazy, či už predložené žalobcom alebo žalovanou. Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dostatočne správne zistil skutkový aj právny stav veci, pričom z jeho činnosti mu boli známe aj iné dôležité skutočnosti (§ 121 O. s. p.), pretože na prvostupňovom súde už od 2. júla 2012 pravidelne prebiehajú konania v skutkovo a právne analogických veciach. Žalovaná vo vyjadrení zopakovala svoje počas konania prezentované tvrdenia k skutkovo a právne podstatným skutočnostiam týkajúcim sa daného prípadu a uviedla, že žalobkyňa v konaní nepreukázala bezúspešné uplatnenie nároku voči družstvu PDSI čo znamená, že nepreukázala vznik škody. K námietke žalobkyne o riadnom nevykonaní listinných dôkazov uviedla, že zo zápisnice z pojednávania súdu jasne vyplýva skutočnosť, že súd oboznámil (vykonal) jednotlivé dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise, pričom pri ich oboznamovaní presne špecifikoval o aké doklady išlo a oboznámil ich obsah s tým, že táto skutočnosť jednoznačne vyplýva zo zápisnice z pojednávania.

Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2) keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejednalo sa o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, vo veci súd prvého stupňa nerozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 115a O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je podané dôvodne. Súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 120 ods. 1 O. s. p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 132 O. s. p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite a veľmi podrobne odôvodnil (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

S poukazom na citované ustanovenie, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, sa odvolací súd nezistiac v postupe súdu prvého stupňa z hľadiska procesného žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, v celom rozsahu po skutkovej a právnej

stránke stotožňuje s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého výroku rozsudku prvostupňového súdu, v ktorom súd prvého stupňa zamietol žalobu uplatnenú žalobkyňou na náhradu škody spôsobenej jej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska (ďalej "NBS") pri výkone dohľadu nad Podielovým družstvom Slovenské investície (ďalej "Družstvo"), v ktorom podrobne zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o uplatnenom nároku podstatný význam, ktoré odvolateľka zopakovala v odvolaní podanom proti rozsudku; z uvedeného dôvodu, osvojac si dôvody napadnutého rozhodnutia v tejto časti, odvolací súd využíva možnosť danú mu ust. § 219 ods.2 O. s. p. na vypracovanie tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia.

K doplneniu dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa a v záujme dôsledného vyporiadania sa s odvolacími námietkami odvolací súd udáva nasledovné.

K žalobkyňou uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p. (t. j. že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvého stupňa vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O. s. p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov účastníkov, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 133 až § 135 O. s. p.. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený. Rozhodnutiu súdu prvého stupňa nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 133 až § 135 O. s. p. alebo, že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

K námietke odvolateľky, že napadnutý rozsudok prvostupňového súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.) treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanom prípade, v ktorom konajúci prvostupňový súd zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery a aplikoval správny právny predpis, namietaná vada konania nebola odvolacím súdom zistená.

Hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva žalobcu na náhradu škody je v danom prípade ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými je nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Prvotnou podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu, ktorý zákon č. 514/2003 Z. z. v ustanovení § 9 bližšie vysvetľuje tak, že za nesprávny úradný postup je potrebné považovať aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo

iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa konkrétnych okolností toho - ktorého prípadu, môže však ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku vyplývajúceho z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností a jeho správnosť je potrebné posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, keďže znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote zodpovedajúcej právu na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou zákon č 514/2003 Z. z. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva, pričom otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Právnym posúdením je vymedzenie medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať príčinu, ktorá ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž "priamosť" pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede, teda aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku ktorú nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup zo strany Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou Družstva. V danom prípade nie je sporné, že NBS bola povinná vykonávať dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, v konaní však bol sporný rozsah tohto dohľadu. Treba vziať do úvahy, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z. z. (novela zákona č. 566/2001 Z. z. vykonaná zákonom č. 129/2010 Z. z.), teda až od 1. 6. 2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený prospekt investície. Teda až od 1. 6. 2010 mohla NBS dohliadať, či Družstvo dodržiava schválený Prospekt investície. Tiež povinnosť aktualizovať Prospekt investície v zmysle § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. bola vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt stanovená až od 1. 1. 2009 na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z. z. (novela zák. č. 566/2001 Z. z. vykonaná zákonom č. 558/2008 Z. z.). Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt zodpovedal investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt (§ 128 ods. 1 písm. h/ zák. č. 566/2001 Z. z. pokiaľ ide o rizikovosť portfólia, zák. č. 566/2001 Z. z. neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, a teda ani Družstvu, žiadne povinnosti v oblasti rozloženia rizík, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, napr. správcovských spoločností pre kolektívne investovanie). Preto tieto neexistujúce povinnosti Družstva nemohla NBS kontrolovať. NBS nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva ako sa mylne domnieva žalobca. NBS mohla podľa platnej právnej úpravy kontrolovať len to, či Družstvo plní informačné povinnosti v zmysle ust. §§ 126 až 130 zák. č. 566/2001 Z. z. V tejto súvislosti treba poukázať i na to, že žalobkyňa si musela byť vedomá toho, že s jej investíciou je spojené riziko a že doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov (ust. § 129 ods. 1 písm. b/ zák. č. 566/2001 Z. z. v znení platnom do 21.7.2013 § 126 až 130 boli zo zákona č. 566/2001 Z. z. vypustené novelou vykonanou zákonom č. 206/2013 Z. z. účinným dňa 22.7.2013). Ak si toho žalobkyňa vedomá nebola, nemožno to pričítať na ťarchu Národnej banky Slovenska v zmysle zásady, podľa ktorej neznalosť zákona neospravedľuje. To isté platí aj pokiaľ ide o argumentáciu žalobkyne, že o rozsahu dohľadu NBS nad činnosťou Družstva nemala vedomosť.

Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou žalobkyne o povinnosti Národnej banky Slovenska v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt v tomto smere žiadne povinnosti - preto ani Národnej banke Slovenska z neho nevyplývala povinnosť, ktorá by jej ako povinnému subjektu takúto povinnosť ukladala. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadať, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností Národnej banky Slovenska. Štát by sa nemohol zbaviť zodpovednosti za postup Národnej banky Slovenska iba v prípade, ak by sa jeho postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv žalobkyne, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup žalobkyňa vyhodnotila, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť Národnej banke Slovenska pri aplikácii zákonov viac povinností ako tých, ktoré jej konkrétnym spôsobom zo zákona vyplývajú.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia družstva čo v praxi znamenalo, že obchodník s cennými papiermi obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva. Uvedené znamená, že riziko nieslo samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu Družstva, ktoré dávalo pokyny na nákup, či predaj toho ktorého finančného nástroja (článok III bod 1 písm. c/ Zmluvy v spojení s § 5 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch). V danom prípade išlo o služby, ktoré Družstvo ako klient obchodníka s cennými papiermi využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená. Žalobkyňa si ako člen Družstva, ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musela byť vedomá, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť (čo je podstatným znakom týchto obchodov prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi). Až do rozhodnutia Národnej banky Slovenska zo dňa 21. decembra 2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 1. marca 2011, č. GUV - 274/2011, vykonával obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú Národnou

bankou Slovenska. Činnosť Družstva, ktorého bola žalobkyňa v rozhodnom čase členom, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného finančného investovania; zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči žalobkyňi.

Nebolo možné stotožniť sa ani s námietkou žalobkyne o nedostatočných opatreniach Národnej banky Slovenska na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu zohľadňujúc aktívny prístup Národnej banky Slovenska k obchodníkovi s cennými papiermi (v konaní preukázaný rozhodnutím zo dňa 8. januára 2008, č. OPK - 9750/3/2007, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 16.596,96 eura, opätovne rozhodnutím zo dňa 20. augusta 2008, č. OPK-9750-5/2007, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 9.958,18 eura a následne rozhodnutím zo dňa 21. decembra 2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb). V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že žalobkyňa sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúcom v takom pochybení v postupe Národnej banky Slovenska, ktoré sa týka hmotnoprávneho posúdenia veci; hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť len v obsahu rozhodnutí Národnej banky Slovenska, keďže za nesprávny úradný postup nie je možné považovať to, keď výklad zákona, právne posúdenie veci, či aplikácia zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu sú odlišné od tých, aké očakáva ten účastník, koho práv či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

Z uvedeného je potom zrejmé, že v konaní nebol preukázaný základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu v zmysle § 9 zák. č. 514/2003 Z. z., ktorým je nesprávny úradný postup štátu zastúpeného Národnou bankou Slovenska.

Pokiaľ ide o rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 Cdo 4968/2009, na ktorý v odvolaní poukazovala žalobkyňa, jej interpretácia je nesprávna a zavádzajúca. Predovšetkým tento rozsudok sa týka náhrady škody, ktorú veriteľom spôsobili osoby povinné podať návrh na vyhlásenie konkurzu tým, že so splnením tejto povinnosti boli v omeškani. Okrem toho, Najvyšší súd ČR v odôvodnení uvedeného rozsudku poukázal na rozhodnutie R 48/2011 týkajúce sa náhrady škody spôsobenej výkonom verejnej moci, podľa ktorého v prípade prebiehajúceho konkurzu na majetok dlžníka sa posúdenie nedobytnosti pohľadávky poškodeného ako predpokladu vzniku zodpovednosti štátu sa odvíja odo dňa, keď poškodený obdržal plnenie na základe právoplatného rozvrhového uznesenia. Uvedený rozsudok sp. zn. 29 Cdo 4968/2009 nepolemizuje so závermi rozhodnutia R 48/2011, ale súčasne berie do úvahy rozhodnutie R 33/2008, podľa ktorého otázka nemožnosti uspokojenia pohľadávky veriteľa môže byť zodpovedaná aj skôr než pri rozvrhu (ku ktorému ani nemusí prísť). V tejto súvislosti Najvyšší súd ČR uviedol, že miera možného uspokojenia veriteľov dlžníka môže byť objasnená už pri vydaní čiastočného rozvrhu, prípadne pri právoplatnom schválení konečnej správy, ak z nej bude zrejmé, že dosiahnutý výťažok speňaženia konkurznej podstaty nebude stačiť ani na plné uspokojenie pohľadávok za podstatou a pracovných nárokov, takže nezaistení veriteľa druhej triedy neobdržia pri rozvrhu nič. Z označeného rozsudku Najvyššieho súdu ČR nevyplýva záver, že žalobu o náhradu škody proti štátu možno podať v ktoromkoľvek štádiu konkurzného konania. Z tohto rozsudku Najvyššieho súdu ČR teda vyplýva, že 1/ predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu je nedobytnosť pohľadávky poškodeného v tom zmysle, že je zrejmé, že poškodený neobdrží v konkurznom konaní žiadnu sumu, 2/ to, v akej výške vznikla veriteľovi škoda, možno zistiť už skôr, než pri rozvrhu a to napr. pri vydaní čiastočného rozvrhu, alebo pri právoplatnom schválení konečnej správy. V prejednávanej veci v konkurznom konaní vyhlásenom na majetok Družstva nedošlo k speňažovaniu majetku z podstaty, preto správca konkurznej podstaty doteraz nemohol podať konečnú správu o speňažovaní majetku z podstaty a vzhľadom na to nemohlo dôjsť ani k čiastočnému rozvrhu. Za tohto stavu otázka nedobytnosti pohľadávky žalobkyne nie je vyriešená (nie je celkom zrejmé, že v rámci konkurzného konania nedostane nič) a vzhľadom na to nemožno ustáliť ani výšku škody. Preto je správny záver súdu prvého stupňa i v tom, že žaloba bola podaná predčasne.

Vo vzťahu k námietke žalobkyne namietajúcej okolnosť, že konanie predchádzajúce vydaniu odvolaním napadnutého rozsudku má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci, spočívajúcej vo vykonaní listinných dôkazov v rozpore s § 129 O. s. p. je treba uviesť, že podľa §

120 ods.1 O. s. p. sú účastníci povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Podľa § 129 ods.1 O. s. p. sa dôkaz listinou vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah. Z obsahu spisu vyplýva, že návrh na začatie konania, následné podania žalobkyne a vyjadrenie sa žalovanej boli vzájomne účastníkom súdom prvého stupňa doručované pred pojednávaním nariadeným na prejednanie vecí samej. Zo zápisnice z pojednávania súdu nariadeného na deň 22.9.2014 vyplýva, že súd prvého stupňa oboznámil priebeh prípravy pojednávania a obsah do spisu založených listinných dokladov a vyjadrení účastníkov konania. V jeho ďalšom priebehu oboznamoval a vzájomne predkladal listinné doklady doložené účastníkmi v priebehu daného pojednávania. Uvedené znamená, že žalobkyňou vytýkané procesné pochybenie súdu prvého stupňa o riadnom nevykonaní dokazovania nevyhnutného k preukázaniu rozhodujúcich skutočností spôsobom uvedeným v § 129 ods.1 O. s. p. nebolo odvolacím súdom zistené.

Postup súdu prvého stupňa v priebehu označeného pojednávania, ktorý zamietol ako nadbytočné vykonanie žalobkyňou navrhnutého dôkazu zabezpečením účtovníctva družstva PDSI, vyžiadaním správy o stave konkurzu a výsluch svedkov N.. Z. Y. S., G.. K., N.. Š., N.. Y. W.I. H. N.. U. K. bol rovnako v súlade s ust. § 120 ods.1 O. s. p.. V zmysle citovaného ustanovenia súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nemusí vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie účastníkov konania. Na základe uvedeného je potom možné za nedôvodnú považovať i námietku žalobkyne o tom, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods.2 písm. c/ O. s. p.).

Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa (vrátane správneho výroku o trovách konania pred súdom prvého stupňa) podľa § 219 ods.1, 2 O. s. p. ako vecne a právne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a ich náhradu úspešnej žalovanej nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 22. 12. 2014, č. k. 11C/190/2011 - 250 uložil žalobkyňi povinnosť v lehote 10 dní od doručenia zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 20 eur v zmysle pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa navrhujúc, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a konanie o vyrubenie súdneho poplatku zastavil. S odkazom na ust. § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. mala za to, že nie je povinná poplatok za odvolanie zaplatiť.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnuté uznesenie, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 4 veta prvá zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1, 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou.

Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Návrhy (odvolania, dovolania) sa spoplatňujú ku dňu ich podania a podľa sadzobníka súdnych poplatkov, účinného ku dňu podania návrhu.

Podľa položky 1 bod 3 Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení, poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej.

Z hore citovaných ustanovení zákona vyplýva, že súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona. Poplatky sa vyberajú aj za konanie a úkony vykonávané bez návrhu v prospech poplatníka, ak je to v sadzobníku výslovne uvedené (§ 1 ods. 1, 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení zmien a doplnkov; ďalej len zákon). Poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. V odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ, dovolateľ (§ 5 ods. 1 písm. a/ zákona). Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v dovolacom konaní vo veci samej (§ 6 ods. 2 veta prvá, druhá zákona).

Podľa Položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov v znení účinnom od 1. 10. 2012 za podanie návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je určená osobitná sadzba v sume 20 eur.

Podľa § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom od 1. 10. 2012, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 9. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 9. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 9. 2012.

Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb., bola do sadzobníka vložená novelou zák. č. 71/1992 Zb. vykonanou zákonom č. 286/2012 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. 10. 2012. Súčasne bol touto novelou do zákona č. 71/1992 Zb. vložený § 18ca, podľa ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 9. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 9. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. Konanie o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. nebolo do 30. 9. 2012 uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov.

Podľa názoru odvolacieho súdu je v danom prípade žalobkyňa povinná zaplatiť poplatok za odvolanie. Berúc v úvahu hore citované ustanovenia, žalobkyňa by nebola povinná zaplatiť poplatok za odvolanie iba v prípade, ak by odvolanie podala pred 30. septembrom 2012. V posudzovanej veci bolo odvolacie konanie začaté po 1. 10. 2012 a preto žalobkni vznikla povinnosť zaplatiť poplatok za podané odvolanie podľa zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase podania odvolania; výška poplatku za odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa je v rovnakej sadzbe ako poplatok z návrhu na začatie konania (po 1. 10. 2012). Skutočnosť, že v sadzobníku nie je uvedená povinnosť zaplatiť poplatok za odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa vydaného v konaní o náhradu škody, náhradu nemajetkovej ujmy, podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je pri posudzovaní poplatkovej povinnosti žalobcu bez právneho významu.

Pre úplnosť odvolací súd poznamenáva, že konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie je od 1. 10. 2012 oslobodené od súdnych poplatkov (zákonom č. 286/2012 Z. z. bolo zo zákona č. 71/1992 Zb. vypustené ust. § 4 ods. 1 písm. k/).

Na základe uvedeného, odvolací súd označené uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 O. s. p. ako vecne a právne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.